

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/259/2018
Identifikačné číslo spisu: 5716212473
Dátum vydania rozhodnutia: 31.10.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Mária Trubanová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5716212473.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu E. F., bývajúceho v S., zastúpeného Mgr. Michalom Krákorníkom, advokátom so sídlom v Ružomberku, Plavisko 7, proti žalovanému Horská služba Veľká Fatra, občianske združenie, s o sídlom v Martine, Tehelná 4063/2, IČO: 4 2 2 2 2 435, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Róbert Hronček, s.r.o., so sídlom v Žiline, Národná 10, IČO: 47 248 327, o určenie neplatnosti uznesení oblastnej konferencie, vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 10C/263/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 19. apríla 2018 sp. zn. 9Co/53/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .
Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Martin (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 7. júna 2017 č. k. 10C/263/2016-79 žalobu v celom rozsahu zamietol a rozhodol, že žalovaný má proti žalobcovi právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Dospel k záveru, že ku dňu rozhodovania súdu k 7. júnu 2017 v prejednávanej veci žalobca nebol členom žalovaného občianskeho združenia. Za takýchto okolností je preto pre žalobcu irelevantné, či by mu z uznesení, ktoré napadol žalobou a ktoré prijala mimoriadna oblastná konferencia žalovaného ako vrcholný orgán žalovaného dňa 30. júna 2016, plynuli nejaké povinnosti alebo naopak, či mu nejaké práva a povinnosti týmito uzneseniami zanikli. Nie je daný naliehavý právny záujem. Nie je úlohou inštitútu určovacej žaloby podanej podľa ustanovenia § 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z.z., účinného od 1. júla 2016, ďalej len „CSP“) viesť súdne konanie žalobcom len z toho dôvodu, aby sa prípadne potvrdila jeho argumentácia, ak v čase rozhodovania súdu nie je daný naliehavý právny záujem žalobcu a rozhodnutie súdu nemá žiaden význam pre právnu situáciu žalobcu v čase, keď súd takéto rozhodnutie vydáva. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 19. apríla 2018 sp. zn. 9Co/53/2018 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v

plnom rozsahu. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že pokiaľ išlo o meritum veci a skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci, v tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať, keď ani zo strany odvolateľa neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa nevysporiadal súd prvej inštancie v dôvodoch napadnutého rozhodnutia. V danom prípade žalobca predložil dôkaz svoj preukaz, ktorý mal preukazovať skutočnosť, že bol stále členom žalovaného a naopak, žalovaný predložil listinu, na ktorej boli všetky podpisy členov aj so zaplateným členským, pričom podľa nej žalobca členský poplatok nezaplatil. Žalobca mal za to, že na procesnú obranu žalovaného spočívajúcu v tom, že žalovaný tvrdil, že žalobca nie je členom združenia, súd nemal prihliadať, nakoľko ju uplatnil neskoro, na pojednávaní dňa 7. júna 2017, pričom sa takejto obrane nemohol brániť. Bolo zrejmé, že na pojednávaní dňa 7. júna 2017 predniesol žalovaný takúto procesnú obranu, pričom zo strany žalobcu nedošlo k popretiu tejto skutočnosti. Odvolací súd mal za to, že žalobca na predmetnom pojednávaní nenamietal, že by skutočnosť uvádzaná žalovaným nebola pravdivá a ani nenavrhol doplniť dokazovanie v tomto smere. Pokiaľ sám žalobca nerozporoval uvedené skutočnosti na pojednávaní (hoci ich nevedel bezprostredne preukázať), pričom si bol vedomý skutočnosti, že členský poplatok zaplatil, mal odvolací súd za to, že v odvolacom konaní sa nemohol účinne týchto skutočností dovolávať (v zmysle § 366 CSP). Pokiaľ ide o sudcovskú koncentráciu konania, táto predstavuje iba možnosť súdu neprihliadať na prostriedky procesnej obrany a procesného útoku, ktoré neboli uplatnené včas, a to najmä s prihliadnutím na rýchlosť a hospodárnosť konania. Keďže žalovaný skutočnosti namietal na pojednávaní a žalobca ich nerozporoval, mal súd za to, že ide o tvrdenia nesporné, a teda neexistoval dôvod, pre ktorý by súd prvej inštancie nemohol na takúto obranu prihliadať. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnil s použitím § 420 písm. f/ CSP. Navrhol rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a dovolateľovi priznať náhradu trov dovolacieho konania. Namietaný procesný nedostatok videl v tom, že skutočnosť o preukázaní zaplateného členského dovolateľ uviedol v rámci odvolacieho konania, na čo však odvolací súd neprihliadol. Uviedol, že pokiaľ by konajúci súd pripustil vykonanie dokazovania v navrhnutom rozsahu a boli by tak dodržané zásady spravodlivého procesu, konajúci súd by nepochybne dospel k inému právnomu názoru rešpektujúcemu ustanovenie čl. V bod 4 Stanov žalovaného, z ktorého vyplýva, že okrskový výbor má v kompetencii vlastné finančné záležitosti, ktorými boli práve finančné prostriedky pochádzajúce z členských príspevkov členov toho-ktorého okrsku. Vykonaným dokazovaním, resp. náležitým oboznámením sa so stanovami žalovaného by tak konajúci súd dospel k záveru, že dovolateľ uniesol dôkazné bremeno spočívajúce v preukázaní naliehavého právneho záujmu.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k dovolaniu žiadal dovolanie ako neprípustné odmietnuť, prípadne zamietnuť pre jeho zjavnú bezdôvodnosť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť. Na odôvodnenie uvedeného záveru dovolací súd uvádza nasledovné:

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 CSP (prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti) a § 421 CSP (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky).

7. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

10. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania. Odborná spisba rozdeľuje podmienky prípustnosti dovolania na objektívne (a/ prípustný predmet, b/ lehota na podanie dovolania, c/ náležitosti dovolania) a subjektívne (osoba oprávnená podať dovolanie). (Ficová a kol. Občianske procesné právo, Druhé aktualizované a doplnené vydanie, Bratislava, Vydavateľské oddelenie Právnickej fakulty UK, 2008, str. 344). V CSP sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené subjekty oprávnené podať dovolanie. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie na d rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. Vychádzajúc z uvedeného (bod 10. tohto rozhodnutia) dovolací súd zistil, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), ktoré dovolanie spĺňa náležitosti stanovené zákonom (§ 428 CSP) a dovolateľ v ňom napáda rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP.

12. V danom prípade žalobca prípustnosť dovolania odvodil z § 420 písm. f/ CSP a porušenie práva na spravodlivý proces oprel o pochybenie odvolacieho súdu (aj súdu prvej inštancie) pri vykonávaní dokazovania, v hodnotení dôkazov, nezaobranie s a jeho odvolacími argumentmi dôležitými pre rozhodné posúdenie veci. Dovolateľ tiež nesúhlasil so záverom súdov nižšej inštancie, že v danej veci nie je daný naliehavý právny záujem.

13. Aj vo vzťahu k § 420 písm. f/ B. (tak, ako v prípade ďalších vád zmätočnosti uvedených v § 420 B.) platí, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil namietanej vady zmätočnosti; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 8/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 73/2017).

14. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ B., sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

15. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva

jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa a ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

16. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariača možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

17. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom, či mimosporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu treba pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

18. V súvislosti s námietkou dovolateľa o pochybení odvolacieho (i prvoinštančného súdu) v procese dokazovania najvyšší súd už podľa predchádzajúcej právnej úpravy dospel k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (porovnaj judikáty R 37/1993, R 42/1993, R 125/1999 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ B. nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

19. V súvislosti s nedôvodnou námietkou dovolateľa, že odvolací súd sa nezaoberal jeho odvolacími argumentmi dôležitými pre rozhodné posúdenie veci, dovolací súd uvádza, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „SR“) je aj právo účastníka konania, resp. strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením práva a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania (stranou sporu), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (bližšie pozri rozhodnutia Ústavného súdu SR vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03, či sp. zn. III. ÚS 60/04 - www.concourt.sk). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad.“ (napr. *Georgiadis c. Grécko* z 29. mája 1997, *Recueil III/1997*, či rozsudok vo veci *Ruiz Torija c. Španielsko* a *Hiro Balani c. Španielsko*, oba z 9. decembra 1994, *Annuaire*, séria A č. 303 A a č. 303 B).

20. Pokiaľ dovolateľ považoval za procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f/ B. nesprávny právny záver súdov nižších inšancií o neexistencii naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, dovolací

súd odkazuje jednak na bod 18. tohto rozhodnutia a tiež uvádza, že už podľa predchádzajúcej úpravy občianskeho súdneho konania dospel najvyšší súd k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a tiež sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Podľa právneho názoru najvyššieho súdu nie je po 1. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia. Na tom, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá žalobcom tvrdenú vadu zmätočnosti (§ 420 B.), zotrval aj judikát R 24/2017 a tiež viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (por. sp. zn. 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 94/2017, 4 Cdo 47/2017, 5 Cdo 145/2016, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 76/2018).

21. Najvyšší súd vyššie uvedené dopĺňa poukazom na konštatovanie Ústavného súdu SR v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 196/2014 (ktoré sa síce týkalo právneho stavu do 30. júna 2016, je však naďalej aktuálne), v zmysle ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti.

22. Podľa § 447 písm. c/ B. dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

23. V prejednávanej veci žalobca nepreukázal opodstatnenosť dovolania a porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ B., preto najvyšší súd jeho dovolanie podľa § 447 písm. c/ B. odmietol.

24. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá B.).

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.